

Kommunstyrelsens miljöutskott

Protokollsanteckningar till KSMU 2024-12-03 från Nackalistan

Ärendehandlingarna finns publicerade på:

<https://www.nacka.se/kommun--politik/politik-handlingar-och-protokoll/protokoll-och-beslutsunderlag/>

§ 03 Skydda mer natur

Protokollsanteckning

Nackalistan yrkar bifall till miljöutskottets förslag. Det är ett stort framsteg att Enheten Offentlig utemiljö nu kan presentera förslagna grönområden som, om kommunen skulle lyckas med uppdraget att skyddas samtliga områden i sin helhet, skulle öka andelen skyddad natur i kommunen så att det är möjligt att nå målet med 30% skyddad natur. Uppdraget har dock ingen borte tidsgräns, annat än att det står klart att det inte kan slutföras under innevarande mandatperiod (d v s 2026).

Nackalistan står bakom uppdraget och ambitionen att skydda alla de utpekade grönområdena. Vi vill särskilt kommentera på följande områden: Trolldalen och östra samt västra Ryssbergen (1-3). Naturområden Trolldalen och östra samt västra Ryssbergen (1-3) föreslås nu att skyddas genom biotopskydd och som naturreservat, vilket Nackalistan motionerade om redan 2022. Vår motion "Instifta Svindersvikens naturreservat!" föreslog att kommunen utreder och tar fram ett förslag till avgränsning av grönområden kring Svindersviken som kan skyddas. De grönyrtorna som nu föreslås (1-3) ligger inom motionens föreslagna utredningsområde. Motionen avslogs i KF i maj 2023 av såväl Miljöpartiet som Alliansen. Nackalistan glädjs nu åt att Nackas styrande partier trots detta ändå genomfört vårt förslag. Dock hade vi hoppats att det gått att skydda ett större grönområde kring Svindersviken. Till exempel västra Trolldalen, som är närmast, planast och mest tillgänglig, bör skyddas i stället för att exploateras inom detaljplanen Henriksdalsbacken. Inte bara Nackalistan utan även 1650 boende och föreningar krävde det under plansamrådet. Vinterbrinksskogen inklusive Igelbodatomterna (22) Om inte Nackalistan och två andra oppositionspartier hade yrkat på återremiss i KF 29 januari 2024 skulle dock beslutet att exploatera Igelbodatomterna till ett verksamhetsområde ha klubbats och inte längre gått att ändra. Efter det beslutet motionerade Nackalistan om att; - uppdatera översiktsplanen och låta verksamhetsområdet bli naturmark - upphäva detaljplanen för Igelbodatomterna - utreda formellt skydd av hela Vinterbrinksskogen (där gröna dalen och Igelbodatomterna ingår) genom en utvidgning av Skogsö naturreservat. Innan motionen hann behandlas kovände dock Alliansen och Miljöpartiet i KF i mars 2024, och gick med på våra krav att inte exploatera Igelbodatomterna. I KF i oktober

2024 gick även dessa partier med på vårt krav i motionen att utreda om området kan skyddas genom utvidgning av Skogsö naturreservat. Nackalistan glädjs åt att Nackas styrande partier till slut genomför vårt förslag.

Skuruparken (6) I Skuruparken pågick en process om naturreservatsbildning i över ett decennium, innan alliansen 2020 beslöt att avbryta projektet våren 2020. Nackalistan yrkade avslag och reserverade sig emot det beslutet. Under de 4,5 år som sedan förflutit har stugorna brett ut sig, träd har avverkats och sly har vuxit upp. Att ingå ett naturvårdsavtal för Skuruparken som nu föreslås är en god start. Det utgör dock inte en komplett lösning av nuvarande problem, vilket naturreservatsbildningen hade potential att kunna göra. Det är även viktigt att ett naturvårdsavtal har en lång avtalstid samt utformas så att det kopplas till markfastigheten (inte bara till markägaren), eftersom mark kan försälgas. Ramsmora (15) Genom att låta Ramsmora ingå i Velamsunds naturreservat så bevaras en viktig länk i den sk "Värmdökilen". Det är en av länets gröna kilar som är viktig både för artspridning/biologiska mångfald och även för rekreation då bland annat vandringsleden Värmdöleden passerar här. Vargskogen (7) Det lilla grönområdet med våtmark mitt i det planlösa villaområdet i Björknäs utgör en viktig lokal grön oas, lämpad för biotopskydd. Något även Nackalistan har med i vårt budgetförslag där vi även föreslagit planläggning av hela villaområdet.

§ 04 Internremiss Naturvårdsplan

Protokollsanteckning

Nackalistan ställer oss positiva till naturvårdsplanen. Vi tycker den håller en hög kvalitet och kunskapsnivå och den är dessutom lätt att ta till sig. Vi instämmer också i yttrandet från kommunstyrelsens miljöutskott, inte minst vad gäller att naturbaserade lösningar har en viktig roll i kommunens klimatanpassningsförmåga och att detta kan lyftas fram mer i naturvårdsplanen. Det som skrivs i planen om spridningssamband för olika arter är väl underbyggt och något som är oerhört viktigt att kommunen tar till sig inte minst när områden exploateras. Majoriteten av spridningssambanden i kommunen är svaga, och här behövs, precis som det framförs i planen, åtgärder vidtas för att sambanden inte ska brytas helt och åtgärder kan behövas för att stärka dem. Det är viktigt att vi planerar för detta i god tid innan områden bebyggs. Som också framgår i naturvårdsplanen kan fragmentering av ett större naturområde få stora konsekvenser. Fragmenteringen leder till att de kvarstående områdena i sig blir mindre motståndskraftiga mot förändring och störning. Ryssbergen och Trolldalen är exempel på områden på Sicklaön med höga naturvärden där beslut har fattats att delar ska exploateras, vilket Nackalistan starkt

motsatt sig. Även om det bara rör sig om mindre delar som bebyggs är det negativt för den biologiska mångfalden då dessa områden utgör viktiga gröna spridningssamband som när de minskar kommer att försvagas.

Det är mycket bra att begrepp som resiliens, dvs förmågan hos ett ekosystem att stå emot eller återhämta sig efter en störning, och vikten av resiliens, tas upp i naturvårdsplanen. Ett väl fungerande ekosystem med en mångfald av arter tenderar att ha högre motståndskraft än utarmade ekosystem. När livsmiljöer försvinner och de miljöer som blir kvar riskerar att bli mer isolerade innebär det att många arter får svårare att klara sig. Det försvårar utbyten mellan lokala artpopulationer och på sikt minskar den genetiska variationen.

Det är också väl beskrivet om kompensationsåtgärder, dels när dessa ska användas, men också hur dessa fungerar. Det framgår också med stor tydlighet att man inte kan kompensera för avverkning av gammal skog. Skyddsvärda träd som är flera hundra år gamla kan överhuvudtaget inte kompenseras för inom en rimlig tidsperiod. Många hotade arter behöver stora, sammanhängande naturområden och en fragmentering av ett större naturområde kan därför få stora konsekvenser och är nästan alltid omöjligt att kompensera för. Att ljus och buller både är ett problem även för djur och natur är också något som tas upp i planen, vilket är mycket bra. Ljudföroreningarnas påverkan på olika arter beskrivs väl i planen. Nackas riktlinjer för utomhusbelysning kan behöva kommuniceras ut till Nackaborna i takt med att fasadbelysning blir allt vanligare, inte minst i Nackas villaområden.

Nackalistan 241203

Mikael Carlsson, Kristina Granlund